

Er zijn veel manieren denkbaar om deze uitgangspunten te realiseren.
Onderstaande structuur kan je helpen je onderwijs vorm te geven.

- Actieve onderwijsloop -

VOORBEREIDINGSFASE

In de voorbereidingsfase worden de uitgangspunten en verwachtingen gecommuniceerd. Deze fase legt de basis voor de samenwerking en activeert eventuele voorkennis die studenten al hebben over de lesstof.

- ✓ Bereid een online leeromgeving voor waar de structuur van het onderwijs duidelijk zichtbaar is.
- ✓ Maak kennis met je studenten.
- ✓ Communiceer de logistieke elementen van het onderwijs: Wat is de planning? Op welke wijze en via welke kanalen wordt er gecommuniceerd?
- ✓ Sta stil bij de succescriteria: Wat leren studenten in dit vak, en hoe verhoudt dat zich tot de rest van het onderwijs?
- ✓ Onderneem een activiteit die studentenbewust maakt van hun voorkennis.
- ✓ Stel eventueel al groepen samen voor latere groepsactiviteiten, en zorg voor een apart 'sociaal kanaal' waar te allen tijde gecommuniceerd kan worden.

VERWERVINGSFASE

In de verwervingsfase doen studenten nieuwe kennis op. Dat kan plaatsvinden door dat ze luisteren naar videocolleges, maar ook door het bestuderen van video's, artikelen of andere media.

- ✓ Bied studenten nieuwe kennis aan, of zorg ervoor dat zij daar zelf naar op zoek gaan.
- ✓ Beperk de lengte van deze fase: Wissel verwervings- en verwerkingsactiviteiten steeds af zodat een actieve onderwijsloop ontstaat.
- ✓ Probeer gebruik te maken van verschillende bronnen en soorten media, en laat studenten zelf ook naar nieuwe kennis zoeken.
- ✓ Gebruik (alleen) live-seminars als interactie belangrijk is voor je verhaal.

VERWERKINGSFASE

In de verwerkingsfase ondernemen studenten activiteiten die ze helpen de lesstof te verwerken. Deze activiteiten zijn afwisselend, uitdagend en passend bij de succescriteria. Ook faciliteren ze samenwerking met medestudenten en autonomie.

- ✓ Bied studenten activiteiten aan die hen in staat stellen de lesstof te verwerken, door te oefenen of inzichten uit te wisselen met medestudenten.
- ✓ Faciliteer samenwerking, en bied je studenten de gelegenheid om delen van hun leerproces zelf in te vullen.
- ✓ Kies activiteiten die passen bij de beoogde leeruitkomsten. Beoog je feitenkennis? Bied dan bijvoorbeeld online oefenopgaves aan. Beoog je diepgaande inzichten en een onderbouwde mening? Kijk dan eens naar de mogelijkheden van een online discussieforum.
- ✓ De taxonomie (bijv. Bloom) van je leerdoelen biedt hiervoor belangrijke aanknopingspunten.

EVALUATIEFASE

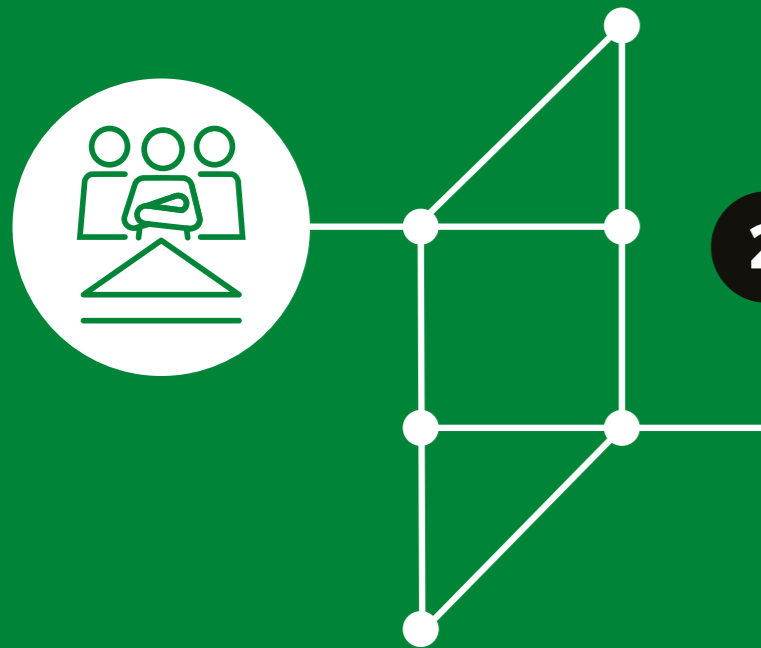
In de evaluatiefase expliciteren studenten hun begrip van de lesstof. Dit stelt henzelf, maar ook medestudenten en docenten, in staat vast te stellen in welke mate ze al aan de leerdoelen voldoen. Genereer feedback op het werk van studenten.

- ✓ Geef studenten een opdracht, waaruit hun begrip van de lesstof blijkt. Maak wederom gebruik van activiteiten die passen bij de beoogde succescriteria.
- ✓ Expliciteer kennis en begrip met oefenvragen. Gebruik voor analyseren en evalueren essays of schrijfopdrachten.
- ✓ Geef zelf feedback op het werk van je studenten, of maak gebruik van peer-feedback of self-feedback.

VERSNELLINGSPLAN.NL

Basis voor actief en inspirerend online onderwijs

Wil je meer weten of deelnemen aan een proeftuin? Neem dan contact op met het Versnellingsplan Onderwijsinnovatie met ICT via docentprofessionalisering@versnellingsplan.nl.

Uitgangspunten

1

Goed onderwijs is gebaseerd op duidelijke en expliciet geformuleerde leeruitkomsten, en bevat bijpassende leer- en toetsactiviteiten (Biggs, 2011). Stap je over naar online onderwijs? Beperk je dan niet tot de meest voor de hand liggende functies van je tools, maar kijk goed naar de leeruitkomsten die je voor je studenten beoogt.

- ✓ Bied, ook online, onderwijsactiviteiten die passen bij (de niveaus van) de beoogde leeruitkomsten van je onderwijs.

Meer lezen over [constructive alignment](#)?

2

Autonomie en sociale verbondenheid zijn belangrijke eigenschappen voor motivatie van studenten (Gagné & Deci, 2005). Zorg er daarom voor dat je online onderwijsprogramma voorziet in sociale interactie met docent en medestudenten, en dat sprake is van voldoende autonomie.

- ✓ Reserveer in je programma voldoende tijd voor contact met je studenten.
- ✓ Plan actief samenwerkingsactiviteiten.
- ✓ Voorzie daarnaast in activiteiten die studenten (deels) naar eigen inzicht of tempo in kunnen vullen.

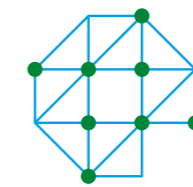
Meer lezen over [Self Determination Theory](#)?

3

Studenten zijn gebaat bij duidelijke verwachtingen, samenwerking, actieve verwerking van de lesstof en inzicht in hun vorderingen (Chickering & Gamson, 1999; Kuh et al., 2011; Tinto, 2012). Bied ze daarom een helder en gestructureerd en gevarieerd programma dat regelmatig inzichten genereert in het leerproces en de mate waarin ze voldoen aan de beoogde leeruitkomsten.

- ✓ Zorg ervoor dat je onderwijs een duidelijke structuur heeft, en dat deze structuur inzichtelijk is voor je studenten.
- ✓ Wissel kennisverwervingsactiviteiten regelmatig af met activiteiten waarbij studenten de verworven kennis samen actief verwerken.
- ✓ Bied opdrachten aan die studenten helpen hun begrip van de lesstof te expliciteren, en waar zij feedback op ontvangen van docenten of medestudenten.

Meer lezen over [studiesucces](#)?

Versnellingsplan
Onderwijsinnovatie
met ICT

 [docentprofessionalisering](#)